

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

A1. Μετάφραση

Τόσο κοντά στα τείχη έχουμε τον εχθρό! Να προσέχετε λοιπόν τον κίνδυνο, να προστατεύετε την πατρίδα. Να μην έχετε εμπιστοσύνη στις δυνάμεις της πόλης. Να αποβάλετε την αυτοπεποίθηση, που υπάρχει σ' εσάς υπερβολική. Να μην πιστέψετε ότι κανένας θα φροντίσει για την πατρίδα, εάν εσείς οι ίδιοι δεν φροντίσετε για την πατρίδα. Να θυμάστε ότι η πολιτεία βρέθηκε κάποτε στον έσχατο κίνδυνο!»

Στο Λατινικό πόλεμο ο ύπατος Τίτος Μάνλιος, που καταγόταν από αριστοκρατική γενιά, είχε την αρχηγία του στρατού των Ρωμαίων. Όταν αυτός κάποτε έφευγε από το στρατόπεδο, διέταξε να απέχουν όλοι από τη μάχη.

Τότε ρώτησε την κόρη, αν θα προτιμούσε να είναι μετά από μερικά χρόνια ασπρομάλλα ή φαλακρή. Όταν εκείνη απάντησε: «εγώ, πατέρα, προτιμώ να είμαι ασπρομάλλα», ο πατέρας πρόβαλε σ' εκείνη ψεύτικο επιχείρημα: « Δεν αμφιβάλω ότι δε θέλεις να είσαι φαλακρή. Γιατί λοιπόν δε φοβάσαι μήπως αυτές εδώ σε κάνουν φαλακρή;»

Παρατηρήσεις

B1.	prope	: proxime
	opibus	: opes
	nimia	: magis nimia
	neminem	: nullius
	ipsi	: ipsi
	extremo	: extero
	discrimine	: discrimina
	nobili genere	: nobilia genera
	exercitui	: exercitibus
	omnes	: omni
	illa	: illud
	pater	: patrum
	istae	: istarum
	te	: sibi

B2.	habemus	: habento
	cavete	: cautum / cautu
	tutamini	: tutantem (<i>Ενεστώτας</i>) tutaturum (<i>Μέλλοντας</i>) tutatum (<i>Παρακείμενος</i>)
	nolite	: nolles
	deponite	: deposuerit
	natus	: nasci
	abiret	: abibunt
	edixit	: edic
	abstineret	: abstineant
	mallet	: mavultis
	obicit	: obicereris / obicerere
	faciant	: fiant

Γ1α.	opibus	: αφαιρετική οργανική του μέσου στο confidere
	vobis	: δοτική προσωπική κτητική στο est
	neminem	: υποκείμενο του consulturum esse . Ετεροπροσωπία σε σχέση με το ρήμα εξάρτησης credideritis
	patriae	: δοτική χαριστική στο consulturum esse
	fuisse	: αντικείμενο στο mementote , ειδικό απαρέμφοτο
	bello	: αφαιρετική του χρόνου στο praefuit
	genere	: αφαιρετική της καταγωγής στο natus
	aliquot	: επιθετικός προσδιορισμός στο annos
	cana	: κατηγορούμενο στο ego μέσω του esse
	illi	: έμμεσο αντικείμενο στο obicit
	te	: αντικείμενο στο faciant

Γ1β. Η απαγόρευση είναι δυνατόν να εκφραστεί με δύο τρόπους:

α. nolite + απαρέμφοτο ενεστώτα

Itaque **nolite cavere periculum**

β. ne + υποτακτική παρακειμένου

Itaque **ne caveritis periculum**

Γ2α. quin calva esse nolis:

- Είναι:** δευτερεύουσα **ουσιαστική** πρόταση του **quin**.
- Λειτουργεί:** ως **αντικείμενο** στο **non dubito** της κύριας πρότασης.
- Εισάγεται:** με το **quin**, (απ' όπου και ο χαρακτηρισμός «πρόταση του quin»), γιατί η εξάρτηση είναι αρνητική.
- Εκφέρεται:** με **υποτακτική** χρόνου Ενεστώτα **nolis**, επειδή το περιεχόμενο της εκφράζει την πρόθεση του υποκειμένου του ρήματος της κύριας **non dubito**.
- Εξαρτάται:** από ρήμα αρκτικού χρόνου **non dubito**.
- Δηλώνει:** **το σύγχρονο στο παρόν**.
- Παρατηρείται:** **ιδιομορφία** ως προς την ακολουθία των χρόνων, καθώς η πρόθεση είναι ιδωμένη τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής της.
(Συγχρονισμός κύριας - δευτερεύουσας πρότασης).

Γ2β. α. Η **επιθετική μετοχή natus** αναλύεται σε **δευτερεύουσα αναφορική πρόταση** που εκφέρεται με οριστική:

T. Manlius consul, qui nobili genere natus erat / est.

β. Η δευτερεύουσα επιρρηματική **χρονική πρόταση** συμπύσσεται σε **χρονική συνημμένη μετοχή** στο υποκείμενο **is** του ρήματος **edixit**:

Is (T. Manlius) aliquando castris abiens.

Γ2γ. Η πλάγια ερωτηματική διμελής τρέπεται σε **ευθεία ερώτηση** με όλους τους δυνατούς τρόπους ως προς την εισαγωγή ως εξής:

α. (Filiae), **utrum post aliquot annos cana esse mavis** (ή **malebas**) **an calva?**

β. (Filiae), **mavisne** (ή **malebasne**) **post aliquot annos cana esse an calva?**

γ. (Filiae), **post aliquot annos cana esse mavis** (ή **malebas**) **an calva?**

Επιμέλεια: **Γιάννης Καμπούρης**

B. Καμπίτση, Σ. Λυμπέρη, Μ. Χάφτα